

Kunnanhallitus

Kokousaika 19.10.2026 klo 16:00 -

Kokouspaikka Kunnantalo, kunnanhallituksen kokoushuone, etäyhteyshmahdollisuus

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
201	Viranhaltijapäätökset ja tiedoksi saatettavat asiat	3
202	Valtuuston kokouksen 24.9.2026 päätösten laillisuuden toteaminen ja täytäntöönpano	4
203	Lapin elokuvakomission siirtyminen Inarin kunnan hallinnoimaksi	5
204	Valtuuston, kunnanhallituksen, yritys- ja kehittämispalveluiden ja kehittämis- ja yhteistyöhankkeiden vuoden 2027 talousarviot sekä talous- ja toimintasuunnitelmat vuosille 2027 -2029	7
205	Tulovero- ja kiinteistöveroprosenttien vahvistaminen vuodelle 2027	9
206	Vahvistus Kuntarahoitukselle annetun takauksen voimassaolosta	12
207	Poikkeamispäätös RakL 50 §: Sarviniemi, Inari	13
208	Muut keskusteltavat asiat	17

Kunnanhallitus

Kokousaika 19.10.2026 klo 16:00 -

Kokouspaikka Kunnantalo, kunnanhallituksen kokoushuone, etäyhteyshmahdollisuus

	Nimi	Tehtävä
Jäsenet	Tervahauta Janne	puheenjohtaja
	Avaskari Anu	I varapuheenjohtaja
	Näkkäläjärvi Pirita	II varapuheenjohtaja
	Alenius Hannu	jäsen
	Koistinen Aimo	jäsen
	Koivisto Anni	jäsen
	Koskela Anna	jäsen
	Muotkajärvi Petri	jäsen
	Seipiharju Jaana	jäsen
Muut	Huotari Jari	valtuuston pj.
	Kemppainen Tiitu	valtuuston I vpj.
	Siivikko Jarmo	valtuuston II vpj.
	Kasurinen Tommi	kunnanjohtaja
	Kalla Anne-Marie	vs. hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä

Laillisuus ja päätösvaltaisuus Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Kokouskutsu on lähetetty 13.10.2026.

Käsiteltävät asiat 201 - 208

Pöytäkirjan tarkastustapa Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti.
Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat Anni Koivisto ja Anna Koskela.

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus	<i>sähköinen allekirjoitus</i> Janne Tervahauta puheenjohtaja	<i>sähköinen allekirjoitus</i> Anne-Marie Kalla pöytäkirjanpitäjä
--	---	---

Pöytäkirjan tarkastusaika 26.10.2026

Pöytäkirjan nähtävänä pitäminen Pöytäkirja viedään nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon osoitteeseen www.inari.fi 27.10.2026

201**Viranhaltijapäätökset ja tiedoksi saatettavat asiat**

Kunnanhallitus 19.10.2026

613/07.02.01.01/2025

Ohessa on luettelo kunnanhallituksen päätösvallan siirto-oikeuden perusteella 28.9.-12.10.2026 tehdyistä viranhaltijapäätöksistä, jotka on laitettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon osoitteeseen www.inari.fi päätöksen allekirjoituspäivänä.

Tiedoksi:

- Johtoryhmän muistio 6.10.2026
- Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysaluejaoston 28.9.2026 kokouksen pöytäkirja
Pöytäkirja on luettavissa verkossa [Pöytäkirja](#)

Esittelijä

Kunnanjohtaja Tommi Kasurinen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää merkitä tiedoksi

1. viranhaltijoiden tekemät päätökset ja päättää, että se ei KuntaL 92 §:n mukaisessa tarkoituksessa käytä otto-oikeuttaan
2. muut luetellut asiat.

Päätös

202

Valtuuston kokouksen 24.9.2026 päätösten laillisuuden toteaminen ja täytäntöönpano

Kunnanhallitus 19.10.2026

4/07.02.01.01/2026

Täytäntöönpanomuistio ohessa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Tommi Kasurinen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus toteaa, että valtuuston päätökset on käsitelty laillisessa järjestyksessä, kuuluvat valtuuston toimivaltaan eivätkä ole lakien ja asetusten vastaiset, joten kunnanhallitus päättää panna täytäntöön valtuuston lainvoimaiset päätökset.

Päätös

203**Lapin elokuvakomission siirtyminen Inarin kunnan hallinnoimaksi**

Kunnanhallitus 19.10.2026

437/00.04.02/2024

Valmistelija

Kehitysjohdaja

Lapin elokuvakomission nykyisen taustaorganisaation, Tunturi-Lapin Kehitys ry:n toiminta on päätetty ajaa alas Tunturi-Lapin kuntien päätöksellä. Tästä johtuen elokuvakomission tulevaa hallinnollista kotipesää on valmisteltu yhteistyössä jäsenkuntien, elokuvakomission Advisory Boardin sekä elokuvakomissaarin kanssa. Elokuvakomissio on kuntien kolmevuotinen kokeilu, jossa 2027 vuosi on sopimuskauden viimeinen. Toiminnassa mukana olevia kuntia ovat Enontekiö, Inari, Kemijärvi, Kittilä, Muonio, Pelkosenniemi, Sodankylä ja Utsjoki.

Jäsenkuntien kunnanjohtajien ja Lapin elokuvakomission välillä 9.10.2026 käydyssä neuvottelussa todettiin yhteinen näkemys siitä, että Lapin elokuvakomission toiminnan jatkuvuus tulee turvata ilman katkoksia. Keskustelujen perusteella tarkoituksena on siirtää elokuvakomission toiminta väliaikaisesti Inarin kunnan hallinnoitavaksi vuoden 2027 ajaksi. Tänä aikana arvioidaan toiminnalle tarkoituksenmukaisin pysyvä hallinnollinen ratkaisu.

Valmistelussa on todettu, että Inarin kunnalla on riittävä hallinnollinen osaaminen, elokuva-alan toimialatuntemus sekä tarvittavat resurssit toimia Lapin elokuvakomission kotipesänä. Ratkaisua on pidetty luontevana myös siksi, että kunnassa toimiva hallintomalli mahdollistaa kevyen hallintorakenteen ja resurssiviisaan toimintatavan verrattuna uuden organisaation perustamiseen.

Siirron tavoitteena on varmistaa Lapin elokuvakomission toiminnan häiriötön jatkuminen, käynnissä olevien yhteistyöverkostojen säilyminen sekä toiminnan kehittäminen jäsenkuntien yhteisten tavoitteiden mukaisesti. Elokuvakomission toimintaa ohjaa jatkossakin jäsenkuntien edustajista koostuva Advisory Board, jonka rooli strategisessa ohjauksessa ja kuntien välisen yhteistyön varmistamisessa korostuu entisestään hallinnollisesta muutoksesta johtuen.

Siirto valmistellaan yhteistyössä Tunturi-Lapin Kehitys ry:n, sen omistajakuntien sekä Inarin kunnan kesken siten, että toiminta voidaan siirtää Inarin kunnan hallinnoitavaksi 1.1.2027 alkaen. Siirto on luonteeltaan operatiivinen järjestely, jolla turvataan Lapin elokuvakomission toiminnan jatkuminen siirtymäkauden aikana. Lapin elokuvakomission henkilöstöresurssi siirtyy myös määräaikaisesti Inarin kunnalle. Siirto ei vaikuta Inarin kunnan maksuosuuteen.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Tommi Kasurinen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää, että

1. Inarin kunta ottaa Lapin elokuvakomission toiminnan hallinnoitavakseen määräaikaisesti vuoden 2027 ajaksi

2. kunnanhallitus valtuuttaa kunnanjohtajan ja kehitysjohtajan valmistelemaan siirtoon liittyvät sopimukset ja muut käytännön järjestelyt yhteistyössä Tunturi-Lapin Kehitys ry:n, jäsenkuntien sekä Lapin elokuvakomission kanssa.

Päätös

204**Valtuuston, kunnanhallituksen, yritys- ja kehittämispalveluiden ja kehittämis- ja yhteistyöhankkeiden vuoden 2027 talousarviot sekä talous- ja toimintasuunnitelmat vuosille 2027-2029**

Kunnanhallitus 19.10.2026

148/02.02.02/2026

Valmistelija

Hallintojohtaja

Taloussuunnittelun aikataulun mukaisesti lautakunnat käsittelevät lokakuun aikana ensi vuoden talousarvionsa sekä talous- ja toimintasuunnitelmansa vuodelle 2027 – 2029. Kunnanhallitus on omalta osaltaan käsitellyt talousarvionsa ja toimintasuunnitelmansa ennen varsinaista koko kunnan talousarvion käsittelyä.

Valtuuston toiminnallisia muutoksia ovat vuonna 2027 käytävät eduskuntavaalit.

Kunnanhallituksen talousarviossa kuluvaan vuoteen verrattuna on varauduttu verkkosivujen uudistamiseen, ICT-hankintoihin liittyvien vaihtoehtojen selvittämiseen sekä henkilöstöä koskeviin kehittämishankkeisiin. Sekä kunnanhallituksen että yritys- ja kehittämispalvelujen talousarviosta on vähennetty Inari 150 -juhlavuoden kustannukset sekä talous- ja palkkahallintopalvelujen alenevat kustannukset.

Yritys- ja kehittämispalveluiden talousarviossa kuluvaan vuoteen verrattuna on varauduttu Kelalle maksettavan työttömyysturvan rahoitusvastuun kasvuun, Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalueen kuntaosuuden kasvuun ja tuotantokannustimen nostoon. Henkilöstöön esitetään lisättäväksi tuottajan toimi, jonka tehtävänä on mm. tapahtumien koordinointi, markkinointi ja viestintä toimialat ylittävästi. Lisäksi toiminnallisina muutoksina on vähennetty määrärahoja irroitusmäärärahasta sekä joukkoliikenteestä. Lapin elokuvakomission tulot ja menot on lisätty talousarvioon ja kunnan nettomaksu pysyy kuitenkin entisellään.

Kehittämis- ja yhteishankkeissa isoimpina hankkeina myös ensi vuonna ovat toimialojen yhteinen avustushaku, Siidan toiminta-avustus ja Pohjois-Lapin alueyhteistyön ky:n kuntaosuus. Saariselän reitistöjen ylläpidon kustannukset on siirretty tekniselle toimelle toiminnan vakiinnuttua.

Kunnanhallituksen alaisen Saariselän kehittämisrahaston talousarvio ja toimintasuunnitelma käsitellään edellisvuosien tapaan koko kunnan talousarvion käsittelyn yhteydessä. Myös kunnanhallituksen investoinnit käsitellään koko kunnan investointiohjelman käsittelyn yhteydessä.

Oheissa ovat esitykset valtuuston, kunnanhallituksen, yritys- ja kehittämispalveluiden ja kehittämis- ja yhteistyöhankkeiden ensi vuoden talousarvioksi ja toimintasuunnitelmaksi vuosille 2027 – 2029 ja käyttötalouselaskelmat sekä henkilöstösuunnitelma. Valtuuston ja kunnanhallituksen käyttösuunnitelma hyväksytään kunnanhallituksessa ja yritys- ja kehittämispalvelun käyttösuunnitelma hyväksytään elinvoimajaostossa sen jälkeen kun valtuusto on hyväksynyt talousarvion.

Kunnanhallitus

19.10.2026

Esittelijä

Kunnanjohtaja Tommi Kasurinen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää hyväksyä omalta osaltaan esitykset valtuuston, kunnanhallituksen, yritys- ja kehittämispalveluiden sekä kehittämis- ja yhteistyöhankkeiden ensi vuoden talousarviot sekä talous- ja toimintasuunnitelmat vuosille 2027-2029 sekä hallinto-osaston henkilöstösuunnitelman vuodelle 2027.

Päätös

205**Tulovero- ja kiinteistöveroprosenttien vahvistaminen vuodelle 2027**

Kunnanhallitus 19.10.2026

313/02.03.00/2026

Valmistelija

vt.talouspäällikkö

Kuntalaki 111 §: ”Viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista.”

Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa seuraavan vuoden tuloveroprosentti Verohallinnolle viimeistään edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden samalla, kun se vahvistaa tuloveroprosentin. Mikä marraskuun 17. päivä on muu kuin arkipäivä, ilmoitus tulee tehdä viimeistään sitä seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä. Vuoden 2027 tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit tulee näin ollen ilmoittaa Verohallinnolle viimeistään maanantaina 17.11.2026.

Kunnan taloudellinen kehys

Kunnanhallitus antoi 22.6.2026 vuoden 2027 talousarvion sekä talous- ja toimintasuunnitelman 2028 – 2029 laadintaohjeen, samalla pohtien tuloveroprosentin nostamista nykyiseltä tasolta jo vuoden 2027 talousarviossa.

Ensi vuoden toimintakatteen (nettomenot) arvioidaan olevan n. 32,1 milj. euroa. Verotuloja arvioidaan tulevan yhteensä n. 21,2 milj. euroa. Kuluvan vuoden toteutuma verokertymästä tulee viimeisimmän arvion mukaan olemaan n. 19,9 milj. euroa. Verotulojen arvioinnin pohjana on käytetty Kuntaliiton syyskuussa julkaisemaa veroennustekehikkoa.

Valtionosuuksia arvioidaan ensi vuonna saatavan n. 12,5 milj. euroa. Kuluvan vuoden toteutuma-arvio valtionosuuksista on n. 12,7 milj. euroa.

Ensi vuoden vuosikatteen arvioidaan olevan n. 2,1 milj. euroa. Suunnitelman mukaiset poistot ovat n. 2,2 milj. euroa. Ensi vuoden tilikauden arvioidaan jäävän n. 0,05 milj. euroa ylijäämäiseksi, kun taas suunnitelmavuosi 2027 0,2 milj. euroa alijäämäiseksi ja 2028 näyttäisi tässä vaiheessa 0,1 milj. euroa ylijäämäiseksi.

Investointien nettomenot arvioidaan ensi vuodelle olevan n. 4,6 milj. euroa. Kuluvalla vuodelle oli investointeja (netto) suunniteltu n. 4,6 milj. euroa. Toteutuma tulee kuitenkin alittumaan.

Tuloveroprosentti

Lapin kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti kuluvana vuonna on 8,66 %. Tuloveroprosentit vaihtelevat välillä 6,40 % (Inari) ja 9,60 % (Kemi). Koko maan keskimääräinen tuloveroprosentti on 7,57 %.

Inarin nykyinen tuloveroprosentti on 6,40 %.

Tuloveroa arvioidaan kuluvana vuonna kertyvän n. 11,3 milj. euroa ja ensi vuonna kertymän arvioidaan olevan n. 12 milj. euroa.

Kiinteistöveroprosentit

Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa ja sadasosan tarkkuudelle vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöverolain perusteella vuodelle 2027 kiinteistöveroprosenttien vaihteluväliarajat ovat seuraavat:

- Yleinen kiinteistövero 0,93–2,00 %
- Maapohja 1,30–2,00 %
- Vakituinen asunto 0,41–1,00 %
- Rakentamaton rakennuspaikka 2,00-6,00 %
- Muut asuinrakennukset 0,93–2,00%
- Yleishyödyllinen yhteisö 0,00–2,00 % (kiinteistöveroprosentiksi 0,00 vain, jos valtuusto on erikseen näin määrännyt)
- Voimalaitokset 0,93–3,10 %

Inarin kunnassa voimassa olevat kiinteistöveroprosentit ovat seuraavat:

- Rakennusten yleinen kiinteistövero 1,35 %
- Maapohja 1,35 %
- Vakituinen asunto 0,55 %
- Rakentamaton rakennuspaikka 3,00 %
- Muut asuinrakennukset 1,15 %
- Yleishyödyllinen yhteisö 0,00 %
- Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti on yleinen kiinteistöveroprosentti

Kiinteistöveroja on kuluvalle vuodelle arvioitu kertyvän n. 5,6 milj. euroa. Tulevina vuosina verokehityksen arvioidaan pysyvän jokseenkin saman tasoisena. Ensi vuoden arvio kertymästä on n. 5,8 milj. euroa.

Yleinen kiinteistövero on tällä hetkellä Lapissa keskimäärin 1,31 % (rakennukset), 1,37 % (maapohja). Lapin läänissä korkeimmat prosentit ovat Rovaniemellä 1,55 %, Pelkosenniemellä 1,40 %, Sodankylässä 1,40 %, Simossa 1,40 %/1,30 % ja Inarissa 1,35 %. Yleinen kiinteistövero ilmoitetaan rakennusten ja maa-alueiden osalta erikseen. Inarissa rakennusten verotusarvon osuus on ollut n. 159 milj. euroa ja maa-alueiden n. 100 milj. euroa vuonna 2026.

Vakituisten asuntojen kiinteistöveroprosentti on Lapissa keskimäärin 0,51 % ja koko maassa 0,53 %. Utsjoen, Pelkosenniemen, Posion, Rovaniemen, Savukosken ja Enontekiön prosentit ovat korkeammat kuin Inarissa. Inarissa ko. prosentti on tällä hetkellä 0,55 %.

Muiden, kuin vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti on Lapissa keskimäärin 1,25 % ja koko maassa 1,21 %. Lapin kunnista 13:lla kunnalla on korkeampi prosentti kuin Inarissa. Inarissa ko. prosentti on tällä hetkellä 1,15%.

Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti on Lapissa keskimäärin 3,85 % ja koko maassa 3,56 %. Lapin kunnista seitsemällä kunnalla on korkeampi prosentti kuin Inarissa. Inarissa ko. prosentti on tällä hetkellä 3,0 %.

Kiinteistöveroprosentteja ei esitetä muutettavaksi kuluvan vuoden tasosta vuodelle 2027.

Yhteisövero

Kunnan osuus yhteisöverotuotosta on kuluvalle vuodelle arvioitu toteutuvan n. 3 milj. euroa. Ensi vuoden arvio Kuntaliiton mukaan on n. 3,4 milj. euroa. Yhteisöverotuottoon vaikuttaa valtakunnallinen yhteisöverokertymä, johon kunta ei voi suoraan vaikuttaa.

Ohessa on Kuntaliiton syyskuussa 2026 julkaisema veroennustekehikko sisältäen kiinteistöveropohjan.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Tommi Kasurinen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle vuodelle 2027 vahvistettavaksi:

1. tuloveroprosentiksi 6,40 %
 2. seuraavat kiinteistöveroprosentit:
 - Rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti 1,35 %
 - Maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti 1,35 %
 - Vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 0,55 %
 - Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 1,15 %
 - Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti 3,00 %
 - Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentti 0,00 %
 - Voimalaitosten veroprosentti on yleinen kiinteistöveroprosentti
- Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

206**Vahvistus Kuntarahoitukselle annetun takauksen voimassaolosta**

Kunnanhallitus 19.10.2026

522/02.05.07/2025

Valmistelija

vt. talouspäällikkö

Inarin kunta on valtuuston päätöksellä 25.10.2007 § 83 antanut omavelkaisen takauksen Inarin Vuokra-asunnot Oy:n Kuntarahoitus Oy:ltä ottamalle 1.496.000,00 euron lainalle (velkakirjan numero 12927/08). Lainan ensimmäinen nostopäivä oli 28.05.2008. Jäljellä oleva lainan pääoma tällä hetkellä on 598.412,00 euroa ja lainan viimeinen eräpäivä on 28.05..2038.

Takauslain 19 § 3 mom. mukaan:

“Takaussitoumus vanhentuu lisäksi kymmenen vuoden kuluttua sitoumuksen antamisesta niin kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 8 §:ssä säädetään.”

Kuntarahoitus on 28.09.2026 lähettänyt yllä mainitun yhtiön osalta ilmoituksen/vahvistuksen takauksen voimassaolosta jonka he pyytävät palauttamaan allekirjoitettuna.

Kuntalain 14 §:n mukaan kunnanvaltuusto päättää takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta.

Ohessa Kuntarahoituksen ilmoitus 28.09.2026 sekä valtuuston päätös omavelkaisen takauksen myöntämisestä edellä mainitulle yhtiölle.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Tommi Kasurinen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle kunnan myöntämän omavelkaisen takauksen jatkamista. Kunta myöntää omavelkaisen takauksen lainalle, sen korolle, viivästyskorolle ja mahdollisille perimiskuluille.

- Inarin Vuokra-asunnot Oy, sopimus 12927/08, jäljellä oleva lainan pääoma 598.412,00 euroa, lainan viimeinen eräpäivä 28.05.2038

Päätös

207

Poikkeamispäätös RakL 50 §: Sarviniemi, Inari

Kunnanhallitus 19.10.2026

378/10.03.00.07/2026

Valmistelija

Tekninen johtaja

Rakennushanke

Inarin kirkonkylän tilalle 33:16 Kalkuvaara haetaan lupaa saada poiketa yleiskaavassa osoitetusta pääkäyttötarkoituksesta. Hankkeeseen kuuluu kolme puurakenteista majoitusmökkiä, yhteensä 92 k-m². Inarijärven osayleiskaavassa alue on osoitettu merkinnällä MP: maa- ja metsätalous- sekä poronhoitovaltainen alue. Asemapiirros liitteenä ja kartta ohessa.

Rakennuskielto tai rajoitus, muu lainsäädäntö

Rakentamislaki 50 §: Yleiskaavan rakentamisrajoitukset:

"Rakentamislupaa rakennuskohteen rakentamiseen ei saa myöntää siten, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista. Lupa on kuitenkin myönnettävä, jos yleiskaavasta johtuvasta luvan epäämisestä aiheutuisi hakijalle huomattavaa haittaa eikä kunta tai, jos alue on katsottava varatuksi muun julkisyhteisön tarkoituksiin, tämä lunasta aluetta tai suorita haitasta kohtuullista korvausta (ehdollinen rakentamisrajoitus). Haittaa arvosteltaessa ei oteta huomioon omistussuhteissa yleiskaavan hyväksymisen jälkeen tapahtuneita muutoksia, ellei niitä ole tehty yleiskaavan toteuttamista varten."

Alueidenkäyttölaki 42 §: Yleiskaavan oikeusvaikutukset muuhun suunnitteluun ja viranomaistoimintaan:

"Yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista."

Asian esittely

Poikkeamislupahakemus koskee asemapiirroksen mukaisesti kolmen, yhteensä 92 k-m² majoitusrakennuksen sijoittamista Inarin Sarviniementien varteen sijoittuvalle metsäiselle tilalle, jolla on porotalouteen liittyviä rakenteita. Inarin kirkonkylältä paikalle on matkaa reilu 2 kilometriä.

Hakijan perustelut ja arvio vaikutuksista:

"Mökit rakennetaan yleiskaavan maa- ja metsätalous, sekä porotalousvaltaiselle alueelle. Ne sijoittuvat kuitenkin tiheästi rakennetun Sarviniementien tuntumaan, ja rakentamishanke liittyy porotilamatkailutoiminnan tukemiseen. Naapuritila 148-402-33-7 on RM kaavamerkintä kaavakartassa. Rakennuskohde kuuluu Pohjois-Lapin Maakuntakaavassa 2040 matkailun vetovoima-alueeseen, matkailun ja virkistyskehittämisen kohdealueeseen."

Inarin kunta sijaitsee saamelaisten kotiseutualueella ja erityisellä poronhoitoalueella, mikä mahdollistaa myös omaleimaisen elämystalouden kehittämisen. (Inarin kunnan maapoliittiset linjaukset 5.4)

Paikalliskulttuurin elinvoimaisuuden turvaaminen maapoliittisin keinoin ja elämystalouden edistämisen yhteensovittaminen.

Inarin kunta pyrkii maapolitiikallaan yhteen sovittamaan saamelaiskulttuurin ja elämystalouden toimintaedellytyksiä. Toiminnallaan kunta pyrkii edistämään myös saamelaista matkailuyrittäjyyttä sekä tukemaan käsityöyrittäjyyden toimintaedellytyksiä kunnan alueella. Kansainvälinen oikeus ja kansallinen oikeus takaavat saamelaisille alkuperäiskansana oikeuden ylläpitää ja kehittää omaa kulttuuriaan. (Inarin kunnan maapoliittiset linjaukset 5.5)

Tontille rakennetaan kolme pientä, vedetöntä ja viemäritöntä majoitusmökkiä. Mökit sijoittuvat tieltä katsoen suon taakse, ja katseen ulottumattomiin. Vaikutus on hyvin vähäinen.”

Alueella on voimassa Inarijärven osayleiskaavassa (kvalt 16.3.2017 §8) alue on osoitettu merkinnällä MP: maa- ja metsätalous- sekä poronhoitovaltainen alue. Yleiskaavamääräykseen on kirjattu seuraavasti:

MAA- JA METSÄTALOUS- SEKÄ PORONHOITOVALTAINEN ALUE

Alueella turvataan nykyisten elinkeinojen, kuten maa- ja metsätalouden sekä valtionmaalla myös poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen harjoittamismahdollisuudet. Aluetta voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta merkittävästi haittaamatta myös muihin käyttötarkoituksiin. Alueella sallitaan metsälainsäädännön ja metsänhoitosuosituksen puitteissa tapahtuva metsien hoito ja käyttö. Erityslainsäädännön perusteella voidaan osoittaa valtionmaan rantavyöhykkeelle luontais- ja sivuelinkeinojen kannalta välttämättömiä rakennuksia. Rantavyöhykkeellä em. rakennuspaikan rakennusten yhteenlaskettu kerrosala on enintään 40 k-m².

Käsittely

Hakemuksen johdosta on kuultu naapureina 33:7, 106:2, 33:19, 33:24, 33:9. Kiinteistöjen 33:24 ja 33:9 ovat jättäneet kielteisen muistutuksen. Muistutuksissa hanketta pidetään yleiskaavan ohjasuvaikutuksen vastaisena, eikä matkailua tulisi alueella sallia. Muistutukset ohessa.

Lisäksi on pyydetty lausunnot Muddusjärven paliskunnalta ja Saamelaismuseum Siidalta.

Paliskunta huomauttaa lausunnossaan: ”Porotiloja ei ole alun perin myönnetty ja suunniteltu käytettäväksi matkailuun ja että kerran rakennettu ympäristö on aina rakennettu ympäristö. Paliskunta katsoo, että haetun poikkeusluvan myöntäminen olisi ennakkotapaus monella tapaa. Alue on jo nyt erittäin rauhaton massamatkailun vuoksi, minkä lieveilmiöitä ovat koirien poroihin kohdistuvat hyökkäykset, alueen erittäin suosittu retkeily- ja hiihtoreitit Pielpajärven kirkolle sekä talviaikaan yötä päivää kulkevat kelkkasafarit Ukonkivelle, hautumaasaariin ja Pielpajärven kirkolle. Lisäksi alue on paikallisten lähinautinta-alue. Paliskunta muistuttaa, että Kalkuvaara eli Kálguvääri eli ”Vaimovaara” on Ukonkiven pari, eli toisin sanoen inarin saamelaisten pyhä paikka, jolle ei pitäisi rakentaa.

Paliskunta katsoo, että haetun poikkeusluvan myöntäminen ei ole voimassa olevan Inarijärven osayleiskaavan mukainen. Paliskunta katsoo, että mahdollisesti myönnettävän poikkeusluvan myötä alueelle tulee laajempi matkailupalvelujen keskittymä, josta aiheutuu suurempia haittoja paliskunnassa harjoitettavalle saamelaiselle poronhoidolle kuin mitä Inarijärven osayleiskaavaa laadittaessa on arvioitu. Tämän vuoksi matkailupalvelurakentamisen laajentaminen poikkeusluvin ei ole kestäväällä pohjalla, vaan tulisi tehdä keskitetymin kaavoja muuttamalla, jotta vaikutukset pystytään arvioimaan myös asianmukaisesti niin vakituiseen asumiseen kuin esimerkiksi tässä tapauksessa porotilojen käyttötarkoitukseen ja poronhoidon harjoittamisedellytyksiin.”
Lausunto ohessa.

Hakija on antanut paliskunnan lausuntoon vastineensa. Vastine ohessa.

Siida lausunnossaan:

”Saamelaismuseo Siidan näkemyksen mukaan useamman uuden majoitusrakennuksen sijoittamista alueelle olisi tarkoituksenmukaisempaa tarkastella kaavamuutosmenettelyn kautta poikkeamismenettelyn sijaan. Tällöin voitaisiin arvioida suunnitellun hankkeen vaikutuksia suhteessa alueella jo kaavassa osoitettuun, mutta vielä toteutumattomaan matkailurakentamiseen sekä tarkastella myös mahdollisten muiden vastaavien hankkeiden yhteisvaikutuksia. Samalla olisi mahdollista arvioida majoitusrakentamisen kokonaismäärää ja tarkoituksenmukaista sijoittumista laajemmin alueen maankäytön kannalta.”
Lausunto ohessa.

Yhteenveto sovelletusta lainsäädännöstä

RakL 57 § Poikkeamistoimivalta ja poikkeamisen edellytykset:

Kunta voi erityisestä syystä myöntää luvan poiketa alueidenkäyttölaissa säädetystä tai sen nojalla annetusta ja tässä laissa säädetystä tai sen nojalla annetusta säännöksestä, määräyksestä, kiellosta tai muusta rajoituksesta. Edellä säädetty ei kuitenkaan koske kelpoisuusvaatimuksia, tonttijakoa, maisematyöluvan tarvetta ja edellytyksiä eikä 46 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädettyjä asemakaavan laatimista koskevia sijoittamisen edellytyksiä suunnittelutarvealueelle. Poikkeamisluvan voi myöntää muista sijoittamisen edellytyksistä suunnittelutarvealueella.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua lupaa ei kuitenkaan saa myöntää, jos se:
1) aiheuttaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle;
2) vaikeuttaa luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista;
3) vaikeuttaa rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista;
4) johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.’

Päätöksen perustelut

Alueelle laaditussa Inarijärven osayleiskaavassa ei ole tarkasteltu kyseiselle kiinteistölle tai alueelle sijoitettavien matkailun majoituspalveluiden vaikutuksia ja tehty selvityksiä tai tarkastelua esitetyn käyttötarkoituksen

edellytyksistä. Yleiskaavalla on ratkaistu ranta-alueelle Inarijärven rantaan tukeutuvien matkailupalvelualueiden sijoittuminen siten, että metsäiset alueet jäävät pääasiassa maa-, metsä- ja porotalouden tarpeisiin. Sarviniementien varressa on asutusta ja loma-asutusta. Matkailumajoitusrakentamisesta aiheutuu aina ympäröivälle maankäytölle ja siellä vakiintuneelle toiminnalle sellaisia vaikutuksia, jotka ulottuvat uuden rakennuspaikan ulkopuolelle. Vaikutukset poikkeavat alueen olemassa olevasta rakennuskannasta syntyvistä ja yleiskaavasta ennakoitavista vaikutuksista ja käytöstä, jolloin se muuttaa alueen luonnetta pysyvästi. Lyhytaikaisen, pienten loma-asuntojen vuokraamisen voidaan katsoa johtavan vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen ja aiheuttavan merkittäviä ympäristö- tai muita vaikutuksia ja haittaa siten kaavoitusta. Matkailurakentamisen sijoittaminen ja kehittäminen edellyttävät kaavallista vuorovaikutteista vaikutusten arviointia ja valtuustotasosta päätöstä matkailupalveluiden sijoittamisen soveltuvuudesta alueelle.

Sarviniementien yksityistien liikennemäärien, tien kunnon, turvallisuuden ja muun muassa Pielpajärven kirkolle vievän luontopolun käytön haittaa on toistuvasti tuotu kunnalle tiedoksi.

Hakija viittaa porotalouden ja matkailun yhteensovittamisen ja saamelaisen matkailuyrittäjyyden tukemisen olevan Inarin kunnan tavoitetila. Porotalouteen liittyvien liitännäiselinkeinojen, kuten porotilamatkailun tai muu porotaloutta hyödyntävän ohjatun ohjelmapalvelutoiminnan harjoittaminen on mahdollista edellyttäen, ettei toiminta haittaa alueen kaavan mukaista pääkäyttötarkoitusta. Matkailuun liittyvä majoitusliiketoiminta on sen sijaan kokonaisvaltainen maankäytöllinen muoto, jonka sijoittuminen tulee olla kaavassa ratkaistu.

Majoitustoiminnan sallittavuus määräytyy kiinteistön sijainnin, ei maanomistajuuden perusteella. Oikeus säilyy ja siirtyy myös kiinteistön mukana omistusoikeuden mahdollisesti vaihtuessa. Näin ollen kysymys on porotalouden ja majoitusliiketoiminnan yhteensovittamisesta laajemmin.

Hanke ei täytä rakentamislain 45§:n mukaisia sijoittamisen edellytyksiä; hankkeella on sellaisia vaikutuksia, jotka edellyttävät kaavallista ratkaisua. Hanke ei täytä rakentamislain 57§:n poikkeamiselle annettuja edellytyksiä. Lisäksi maanomistajien tasavertaisen kohtelun vaatimus ei täyty mikäli poikkeamisella sallitaan kaavallisesta ratkaisusta merkittävästi poikkeavaa rakentamista.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Tommi Kasurinen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää hylätä haetun poikkeamisen. Suunniteltu hanke ei täytä poikkeamisluvalla RakL 57.2 §:ssä säädettyjä edellytyksiä. Esitetty rakentaminen aiheuttaa haittaa kaavoitukselle ja alueen käytön muulle järjestämiselle, se vaarantaa maanomistajien tasapuolisen kohtelun ja johtaa siten vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen.

Päätös

Kunnanhallitus

19.10.2026

208

Muut keskusteltavat asiat

Kunnanhallitus 19.10.2026

614/07.02.01.01/2025